Rationeel aanvragen laboratoriumtesten in de huisartsenpraktijk deel 1: Complet-Formule

Haio: OP 'T HOOG Boudewijn , KUL
Promotor: BRUYNINCKX Rudi
Praktijkopleider: LAMBRECHTS Magdalena

Context: In de voorbije jaren viel het aanvraaggedrag van bloedtesten ons op in verschillende praktijken. Het leek dat er veel en onnodige aanvragen van bloednames gebeurden, met per bloedname teveel testen. In onze opleidingspraktijken leek dit niet anders te zijn. Recent is het alsmaar duidelijker geworden dat de kosten voor gezondheidszorg uit de hand aan het lopen zijn. We wilden dan ook in onze opleidingspraktijken nagaan hoe het aanvraaggedrag was. De focus hebben we hierbij gelegd op de complet formule.

Onderzoeksvraag: 1. Hoe vaak wordt het CoFo blok in onze praktijken aangevraagd? Hoeveel is hiervan onnodig? 2. Wat zouden we kunnen besparen als we geen onnodige CoFo?s meer zouden aanvragen? 3. Is het verantwoord bij de asymptomatische screenings patiënt de CoFo laten vallen? a. Wat zouden we kunnen missen? b. Is dit relevant?

Methode: 1. In dit praktijkverbeterend project werd gekozen om retrospectief gedurende in totaal 23 arts-maanden de bloedaanvragen te analyseren. We hebben hiervoor in 3 praktijken de aanvragen van 9 artsen geanalyseerd. Er werd een literatuuronderzoek gedaan waaruit bepaald werd bij welke bloednames de aanvraag onnodig was. 2. De kosten per bloedname werden opgevraagd en hieruit werden de totale kosten berekend. Op basis van deze berekening werd ook de mogelijke besparing te berekend. 3. Er werd literatuur onderzoek verricht naar ziektebeelden die gemist zouden kunnen worden.

Resultaten: 1. Gedurende de 23 gemeten arts-maanden werden er 463 bloednames met Complet Formule verricht. Volgens de gevonden richtlijnen bleek hiervan gemiddeld 81,3% onnodig te zijn. Hierbij viel het op dat in 15.9% er een te laag hemoglobine gevonden werd in de gedefinieerde asymptomatische patiënt. 2. De kosten per onnodige complet formule bedroegen 2,30 euro. Er werd in de onderzoeksperiode voor 1.000,50 euro aan complet formule aangevraagd. Hiervan bleek 798,10 euro onnodig te zijn volgens de richtlijn en had dus bespaard kunnen worden. 3. De Domus Medica richtlijn raadt niet aan om de complet formule aan de vragen. De Nederlandse LESA maakt uitzondering om jaarlijks de hemoglobine en sedimentatie aan te vragen. Prevalentiecijfers in asymptomatische patiënten van de verschillende ziektebeelden bleken onvindbaar.

Conclusie: In de verschillende praktijken werden zoals verwacht fors teveel onnodige complet formules aangevraagd. Met een gedragsverandering zou hiermee een forse besparing gerealiseerd kunnen worden.